

KARIBU: Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu anayeshughulikia uwekezaji, Angella Kairuki, akizungumza na wafanyakazi wa kampuni ya kuzalisha nguzo za umeme ya Qwihaya General Enterprises mkoani Iringa juzi.

MTANZANIA UK 2.

Kairuki avutiwa uwekezaji kiwanda cha kuku, kilimo

Na MWANDISHI WETU
-IRINGA

WAZIRI wa Nchi Ofisi ya Waziri Mkuu (Uwekezaji), Angellah Kairuki amevutiwa na uzalishaji wa chakula cha kuku, ufugaji wa kuku pamoja na mbogamboga katika Kongani ya Ihemi kwenye ushoroba wa Nyanda za Juu Kusini mwa Tanzania (SAGCOT) na kusema kuwa uwekezaji huo unakwenda sambamba na azma ya Serikali ya Awamu ya Tano ya kujenga uchurumi wa kati na viwanda ifiako mwaka 2015.

Hayo aliyasema jana mjini hapa baada ya kutembelea kwa nyakati tofauti viwanda vya Silverlands, Masifio Estates, Pyrethrum Tanzania

(PCT), Qwihaya General Enterprises na Sao Hill.

Kairuki alisema kuwa uwekezaji wa kuku na kilimo cha mbogamboga katika eneo hilo una mchangano mkubwa katika kuongeza kipato kwa wakazi wa Iringa.

"Nimevutiwa sana na uwekezaji huu wa kiwanda cha kutengenza chakula cha kuku, ufugaji wa kuku na kilimo cha mbogamboga. Kama Serikali tutaendelea kuboresha na kuweka mazingira mazuri ya uwekezaji hapa nchini.

"Hii siyo hadithi, nimejionea mwenyewe namna uzalishaji mkubwa wa kuku na mbogamboga unavyofanyika, na sisi kama Serikali tutahakikisha tunawaunga mkono

ili kujenga na kuimarisha sekta husika pamoja kuongeza kasi ya ukujaji wa uchumi hapa nchini," alisema Kairuki.

Alisema kiwanda cha Silverlands kimekuwa chachu ya maendeleo kwa upande wa kuku, lakini pia wamekuwa wanunuizi wakubwa wa zao la mahindi kutoka kwa wakulima wa mikoa ya Nyanda za Juu Kusini na hivyo kuliongezea thamani zao hilo.

Kwa upande wake, Mkuu wa Wilaya ya Iringa, Richard Kasesela alisema kuwa kiwanda cha Silverlands kimekuwa na mchangano mkubwa na kuhakikisha maendeleo ya mkoa huo kwa kuwashakikishia wakulima soko la uhakika la mazao ya mahindi na soya.

Watashuhuli wa kujangala wakati huu wa janga la corona. Dk. Kigwangalla alisema kuwa Tanzania imezindua mwongozo wa taifa wa uendeshaji wa shughuli za utalii unaosimamia usalama na afya za wadau wote wanaojihusisha na sekta ya utalii wakati huu wa janga la corona.

Aliwahakikishia mabalozi hao kuwa watalii wote wanaowasili Tanzania katika kipindi hiki cha janga la corona wako salama kutokana na uwepo wa mwongozo huo unaolinda afya za wasafiri kuanzia kuwasili na kuondoka kwa.

"Mwongozo huu unatoa usimamizi kwenye viwanja vya ndege, hoteli za kitalii, watoa huduma za utalii, upimaji wa afya za wahudumu na wageni wote wanaoingia nchini pamoja na ukusanyaji wa taarifa za wasafiri wote wanaoingia nchini Tanzania," alisema Dk. Kigwangalla.

wajane

mefanikisha wajane kuwa kitu kioja na hasa kushauriana mambo mbalimbali ya maendeleo.

Alisema pia umewasaidia utambulika serikalini na kupata nisaada na mikopo ya fedha kuedesha maisha yao.

Mwanasheria kutoka Shirika la Vanawake katika Sheria na Maendeleo Afrika (WILDAF) - Tanzania, Zakiya Msangi alisema sheria ya nirathi ya kimila inahitaji kuyaniwa mirekebisho kwa sababu na upungufu mwingu.

Moja ya upungufu huo, alisema ni kutokuweka muda maalumu wa usikilizaji wa mashauri ya nirathi.

"Sheria inaweka hitaji la azima la kuwepo kwa muhtasari ya kikao cha ndugu, ni tazizo wa kuwa mara nyingi kunakuwa ta ugomvi baina ya ndugu wa narehemu na mke wa mirehemu, nyovo kusababisha kushindwa zufikia mwafaka, mijane kutengwa na hata kufukuzwa katika viakao," disema Zakiya.

Mtuhumiwa sugu wa mauaji mbaroni

Na ALLAN VICENT
-Tabora

MTUHUMIWA sugu wa mauaji na uvunjaji nyumba aliyejikuwa akisakwa kwa muda mrefu na Jeshi la Polisi mkoani Tabora, amekamatwa kutokana na msako mkali uliofanywa maeneo mbalimbali.

Akizungumza na waandishi wa habari ofisi kweke jana, Kamanda wa Polisi Mkoa wa Tabora, Barnabas Mwakalukwa alisema mtuhumiwa huyo alikamatwa kutokana na ushirikiano mzuri wa wananchi kwa jeshi hilo.

Alimtaja mtuhumiwa kuwa ni Juma Nassibu, maarufu 'Juma Macho' na kwamba anaendelea kuhojija.

Kamanda Mwakalukwa alisema msako unaendelea kwa weledi mukubwa maeneo yote ya mkoaa hadi hapo wenzaeke watakapokamatwa au kujisalimisha wenyewe.

Alisema katika msako huo, pia walifanikiwa kumkamata kinara wa wizi wa pikipiki mwente mtandao mpanga mkoaa ya Tabora, Mwanza, Shinyanga na Mara.

Kamanda Mwakalukwa alisema baada ya mahojiano na polisi, mtuhumiwa alikiri kuhusika na mtandao huo wa wizi wa bodaboda na kubainisha tayari ameiba zaidi ya nane katika mikoa hiyo.

Baada ya kukamatwa, alikutwa na viti mbalimbali ikiwemo pikipiki tatu zenye namba za usajili T 615 AVE aina ya SanLG, MC 977 AAB na T 791 ATN, huku pikipiki yenye namberi MC 274 ikiwa inabadilishwa injini yake.

Alitaja vitu vingine ni radio sabwoofer moja, TV tatu flat screen, deki moja, baiskeli mbili na magodoro mawili.

ONYO

Watumbua vyandarua kuvulia samaki

Na GURIAN ADOLF
-KALAMBO

BAADHI ya wakazi waliopo vijiji vya mwambao wa Ziwa Tanganyika mkoani Rukwa, wamekuwa wakitumia vyandarua vinavyotolewa bure na Serikali kwa wajawazito na watoto kujikinga na malaria kuvulia samaki.

Wakizungumza na gazeti hili jana, baadhi ya wakazi hao walidai wamekuwa wakitumia vyandarua katika shughuli za uvuvi, kilimo na ufugaji kwa kuwa nyavu maalumu za shughuli hizo hazipatikani wilayani humo.

Mmoja wa wakazi hao, Rosemary Mtepa alisema baadhi wamekuwa wakitumia vyandarua kutege samaki Ziwa Tanganyika, wengine wakivitumia kuzungushia bustani ili kuzuia kuku kuingia na kuharibu mazao yao.

Alisema pamoja na kutambua nia ya Serikali kuwapa wajawazito vyandarua hivyo, wamekuwa wakipuuza matumizi hayo na badala yake kutumia katika matumizi wanayoyajua wenyewe.

Diwani wa Kata ya Kasanga, Jacob Chisenga alikiri kuwapo matumizi mabaya ya vyandarua.

Alisema limekuwa tazizo kubwa ambalo linawasumbua wakazi wa eneo hilo la mwambao mwa ziwa.

Chisenga alisema elimu ya matumizi ya vyandarua bado inahitajika eneo hilo kama njia ya kuwasaidia wananchi kukabiliana na malaria.

Ofisa Afya Wilaya ya Kalambo, Richard Manuma alisema kipindi hiki ambacho wameanza kuandikisha majina kwenye kaya, kila moja itapewa vyandarua viwili.

Huo, zuwenda senkondo, alisema
mgodi huo hutenga fedha kwa ajili

wakwawio wazee na wewye ule-
mavu kwa kuwapatia vifaa wezeshi

Virginia mii 3.1 million 0.05.

utengaji wa mawirisha ya mpisne
mzee kwanza.

NIPASHE UK 5.

Kairuki avutiwa uwekezaji kiwanda cha kuku, mboga *

Na Mwandishi Wetu, IRINGA

WAZIRI wa Nchi Ofisi ya Waziri Mkuu (Uwekezaji), Angellah Kairuki, amevutiwa na uzalishaji wa chakula cha kuku, ufugaji wa kuku pamoja na mboga katika Kongani ya Ihemi kwene yushoroba wa Nyanda za Juu Kusini mwa Tanzania (SAGCOT).

Amesema uwekezaji huo unakwenda sambamba na azma ya Serikali ya Awamu ya Tano ya kujenga uchumi wa kati na viwanda ifikapo mwaka 2025.

"Nimevutiwa sana na uwekezaji huu wa kiwanda cha kutengeneza chakula cha kuku, ufugaji wa kuku

na kilimo cha mboga. Serikali tutaendelea kuboresha na kuweka mazingira mazuri ya uwekezaji nchini," alisema Waziri Kairuki.

Akizungumza kwa nyakati tofauti jana alipotembelea kiwanda cha ufugaji na uzalishaji wa chakula cha kuku cha Silverlands, Masifio Sstates, Pyrethrum Tanzania (PCT), Qwihaya General Enterprises na Sao Hill, Waziri Kairuki alisema uwekezaji wa kuku na kilimo cha mboga katika eneo hilo una mchango mkubwa katika kuongeza kipato kwa wakazi wa Iringa.

"Hii siyo hadithi, nimejionea mwenyewe namna uzalishaji

mkubwa wa kuku na mboga unavyofanyika, na sisi kama serikali tutahakikisha tunawaunga mkono ili kujenga na kuimarisha sekta husika pamoja kuongeza kasi ya ukuaji wa uchumi nchini," alisema.

Alisema kiwanda cha Silverlands kimekuwa chachu ya maendeleo kwa upande wa kuku, lakini pia wamekuwa wanunuzi wakubwa wa zao la mahindi kutoka kwa wakulima wa mikoa ya nyanda za juu kusini na hivyo kuliongezea thamani zao hilo.

Waziri Kairuki alionyesha pia kufurahishwa na kilimo cha mboga katika shamba la Sasifio, akisema kimetoa mchango mkubwa

wa kukidhi mahitaji ya mahotelii pamoja na sekta ya utalii kwa kuzaalisha aina 14 za mboga ambazo nyingi awali zilikuwa zikiagizwa kutoka nje ya nchi.

Mkuu wa Wilaya ya Iringa, Richard Kasesela, alikipongeza kiwanda cha Silver Lands kwa mchango wake katika maendeleo ya mkoa kwa kuahakikisha wakulima soko la uhakika la mazao ya mahindi na soya.

Naye mwekezaji katika shamba la Masifio, Quitin Robb alikipongeza Kituo cha Uwekezaji Tanzania (TIC), kwa kazi nzuri wanayofanya katika kuhakikisha mazingira ya uwekezaji yanakuwa rafiki.

HABARI LEO MR 4,

* Waziri avutiwa ufugaji wa kuku *

Na Mwandishi Wetu,
Iringa

ari ya Dar es
ake ni Naibu
wa bandari hiyo

GOZO Dar

gumzia hilo kisha
ayo itatoa waraka huo
ambao kila gari kutoka
rani itapaswa kutozwa
a Marekani 500 isi-
va tu kwa magari ya
da yale yanayoingia
Bandari ya Dar es
n.
ati namba moja na
ambazo zamani
gwa kwa msaada wa
ili ya Ubelgiji, hivi sasa
iba huo unaisha kwa
u badnari hiyo kwa
a iko kwenye mabore-
alifanua.
vi karibuni Chama cha
iliki wa Malori (TATO)
alamikia tozo hiyo ya
ri kwa kusema Rwanda
ewa upendeleo na
lipa dola 152 wakati
iyinge zinalipa Dola
a kutaka kuwepo na
a.

ya bidhaa

buzi.
moja na kuidhinisha
ngozo huo, baraza hilo
metambua kazi kubwa
fanywa na made-
na utingo wa malori
a kusafirsha bidhaa
iduma muhimu katika
di chenye changamoto
ovid-19.
lisema kama madereva
ingo wasingesafirisha
ia na huduma muhimu,
i ambalo lingeathirika
kiasi kikubwa ni wanani-
lisema pamoja na uja-
uo wa madereva, SADC
hazingatia tahadhari
zopaswa kuchukuliwa ili
anusuru na maambukizi
rusi vya corona.

WAZIRI wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu (Uwekezaji), Angellah Kairuki amevutiwa na uzalishaji wa chakula cha kuku, ufugaji wa kuku pamoja na mbogamboga katika Kongani ya Ihemi kwene yushoroba wa Nyanda za Juu Kusini mwa Tanzania (SAG-COT) kwani amesema uwekezaji huo unakwenda sambamba na azma ya serikali ya kujenga uchumi wa kati na viwanda ifikapo mwaka 2025.

"Nimevutiwa sana na uwekezaji huu wa kiwanda cha kutengeza chakula cha kuku, ufugaji wa kuku na kilimo cha mbogamboga. Kama serikali tutaendelea kuboresha na kuweka mazingira mazuri ya uwekezaji hapa nchini," alisema Kairuki.

Akizungumza kwa nyakati tofauti jana alipotembelea Kiwanda cha ufugaji na uzalishaji wa chakula cha kuku cha Silversands, Masifio Estates, Pyrethrum Tanzania (PCT), Qwihiya General Enterprises na Sao Hill, alisema uwekezaji wa kuku na kilimo cha mbogamboga katika eneo hilo una mchango mkubwa katika kuongeza kipato kwa wakazi wa Iringa.

"Hii siyo hadithi nimejionea mwenyewe namna uzalishaji mkubwa wa kuku na mbogamboga unavyofanyika, na sisi kama serikali tutahakikisha tunawaunga mkono ili kujenga na kuimarishe sekta husika pamoja kuongeza kasi ya ukuaji wa uchumi hapa nchini," alisema.

Alisema kiwanda cha Silverlands kimekuwa chachu ya maendeleo ya kuku lakini pia kimekuwa mnunuzi mkubwa wa mahindi kutoka kwa wakulima wa mikoa ya Nyanda za Juu Kusini na hivyo kuliongezea thamani zao hilo.

"Napongeza uongozi wa kiwanda cha Silverlands kwa kazi nzuri wanayofanya kuhakikisha wanawau-nua wakulima na wakazi wanaozunguka eneo la mradi pamoja na kutoa ajira kwa kwa vijana," alisema.

Mkuu wa Wilaya ya Iringa, Richard Kasesela amekipongeza kiwanda cha Silversands kwa mchango wake katika maendeleo ya mikoa kwa kuwashakikishia wakulima soko la uhakika la mazao ya mahindi na soya.

anayekuwa mkuu ujenzi wa
Jiji la Arusha pamoja na
Mkuu wa Wilaya ya Arusha,
Gabriel Daqqaro.

HABARI LEO
HABARI LEO
HABARI LEO

HABARI LEO UK 20.

* Waziri Mifugo
ateua Wajumbe
Bodi ya LITA

Na Mwandishi Wetu

WAZIRI wa Mifugo na Uvuvi, Luhaga Mpina amemteua Profesa Malongo Mlozi kuwa Mwenyekiti wa Bodi ya Wakala ya Vyuo vya Mifugo Tanzania (LITA).

Kwa mujibu wa taarifa ya Kaimu Mkuu wa Kitengo cha Mawasiliano serikalini wa wizara hiyo, Rehema Mbula-lina, pia Mpina amewateua wajumbe wa Bodi ya LITA ambao ni Profesa Zacharia Masany-iwa, Mark Tsoxo, Josephine Matiro na Faraja Makafu.

Taarifa hiyo ya Mbula-lina ilieleza kuwa uteuzi huu umeanza Juni 20, mwaka huu na bodi itazinduliwa Julai 6, mwaka huu katika Ofisi za Serikali Mtumba jijini Dodoma.

Aidha, taarifa hiyo iliwataja wajumbe wanaoingia katika bodi kwa nafasi zao ni Dk Angello Mwilawa ambaye ni Mku-rugenzi wa Idara ya Utafiti, Mafunzo na Huduma za Ugani na Dk Pius Mwambene ambaye ni Mtendaji Mkuu – LITA.

* Po
m

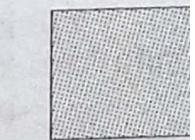
Na Jose

KA

wazazi i
kuwa m
desturi :
ngoma i
na mitar
zinachoc
sia ukiw
wanawa

Kama
Kamishn:
alisema h
wa warsh
sa wa pol
Kipolisi v
fisa wa us
mahakim
huduma :

Kai

Razizi kabu anakiri nakushiriki-shwa katika mradi huo na katika kipindi chote cha uongozi wake

Kunusu maendeleo ya mradi, anasema hakuna kinachoendelea na kwamba wananchi wake wali-

"Tathimini iliyofanyika jamani ni ya ajabu, watu hatujashirikishwa tangu mwanzo, waliwadanganya wanan-

anakiri kuutamua mifugo kwa kuachia aruu yao kama mradi wanaodaiwa kufeli.

UFUGAJI

TVLA)

TVLA waja na njia kuongeza idadi ya mifugo

Aurea Simtowe, Mwananchi
asimtowe@mwananchi.co.tz

Wafugaji sasa huenda wakapata ahueni na kuongeza idadi ya mifugo yao baada ya Wakala wa Veterinari (VTLA) kupata namna wanayowenza kudhibiti kuharibika kwa mimba za mifugo hasa ng'ombe.

Hatua hiyo imekuwa baada ya kusaini mkataba wa makubaliano na Kampuni ya Uhimilishi Afrika Mashariki (ABEA) utakaowezesha upimaji wa sampuli za wanyama kwa haraka ili kubaini ugonjwa huo ambaa kitaalamu huitwa brucellosis kwa kutumia kifaa kitwacho Fluorescent Polarization Assay (FPA).

Mtendaji mkuu wa TVLA, Dk Furaha Mrumba anasema kabla ya mkataba huo walkiwa wakitumia hadi siku tatu kusubiri majibu ya sampuli walizopima tofauti na sasa wanatumia dakika tano.

"Licha ya kusubiri siku hizo laki ni pia tulikuwa hatuna uhakika na majibu yanayotolewa, sasa wafugaji wakae mikao wa kula kwa sababu tutadhibiti kwa kiasi kikubwa malalamiko ya mimba ya ng'ombe kuharibika na wao kujisikia vibaya," anasema Dk Mrumba.

Pia, anasema ili kufanikisha suala hilo viprovihiyvi vitapelekewa kati-maeneo yaliyo na ng'ombe wengi ikiwamo Mwanza, Arusha na Iringa kwa sababu ni mikoa inayozalisha maziwa mengi na maabara ya rufaa Dar es Salaam.

Kwa mujibu wa takwimu zilizo-tolewa na VTLA, mwaka jana pekee

Sh20,000

Bei ya kiplimo cha sampuli kama ng'ombe mgonjwa

asilimia 10 ya sampuli za ng'ombe 11,549 zilibainika kuwa na maambukizi ya ugonjwa huo.

Mkurugenzi wa uchunguzi wa magonjwa ya wanyama VTLA, Dk Henry Magwiwa anasema mbali na ugonjwa huo kuathiri mifugo, pia huweza kuambukiza hadi binadamu. "Binadamu akiathiriwa na ugonjwa hui hupata homa za vipindi zilizo na dallili kama malaria na maabara chache ndiyo zinazoweza kugundua ugonjwa huo," anasema Dk Magwiwa.

"Pia, matibabu yake ni ghali na asipoyapatwa kwa wakati huweza kupoteza maisha na kama ni mjamzito, mimba yake huweza kuharibika kutohana na homa kali za mara kwa mara. Hakuna dawa maalumu bali antibiotiki ndiyo hutumika kumtitibu mtu."

Akizungumzia kifaa cha FPA anasema kinatumia sampuli aina mbili

anakiri kuutamua mifugo kwa kuachia aruu yao kama

mwaka 2010 uliokuwa umelenga

kuwapatia ajira lukuki vijana.

kufeli.

yaani maziwa na damu tofauti na kifaa cha awali kilichokuwa kinatumia damu pekee.

Mkurugenzi Mkuu wa ABEA, Masele Masunga anasema wafugaji sasa wanatalikiwa kuachana na imani za kishirikina za kudhani ng'ombe wao wamerogwa kila mimba inapoharibika.

"Sisi huwa tunafanya uhimilishi huo mifugo hasa ng'ombe na huwa tunakutana na changamoto hii sana, unahimilisha ng'ombe lakini baada ya muda mimba inatoka na mfugaji anakuwa haelewi ni kitu gani na kuhisi labda wanachezewa," anasema Masunga.

"Pia, kipimo hiki ni Sh2,000 kwa sampuli na mfugaji atajua kama ng'ombe wake ni salama na kama ana maambukizi basi ampatie chanjo."

bajeti

dombinu laini. ivyo, haina maana kuwa bajeti e katika miundombinu migumu. bominu laini wakati wa corona una wakati ambao matumizi na i wa miundombinu laini vimeubwa zaidi ni wakati wa janga. Duniani kote shughuli nyingi za kiuchumi zimehamia katika gu wa kidijitali. Hii ni kutokana zinazotumika kupambana na a kwa corona zikiwamo kufundi mbalimbali na kufanya kazi ni. iyi ya miundombinu laini e mitando kuwezesha mikusomo, miamala mbalimbali ya na kadhalika yameongezeka ca kipindi cha corona. uwa njia ya kudumu ya kufanya mbalimbali kwa sasa na muda ekeza katika wingi na ubora wa binu laini hakuepukiki.

mbinu migumu

usisha vitu kama barabara na yake, reli, viwanja vyatya ndege, mabwawa kwa matumizi i na kadhalika. miundombinu muhimu sana umi wa nchi yoyote ile. Pamoja mengine hufungua fursa za katika nchi husika. nbinu hii ni muhimu sana katika na kubakiza wawekezaji na ashara ndani ya nchi. ambao uchumi umeingia zaidi nwengu wa kidijitali, miundombinu inazidi kuwa muhimu mengine kupita miundombinu

Muuza maziwa na ndoto ya kumiliki ng'ombe

Wakati mwengine unaweza kuendesha maisha yako kwa kufanya biashara ndogondogo nyingi na kukupa faida nzuri. Hilo imeonekana kwa Yanga Omari (32) ambaye ameamua kuendesha maisha yake kwa kufanya biashara ya uuza sambusa, maziwa na mayai ya kienyeji.

Anasema alianza na biashara ya kuuza sambusa mwaka 2017 ambayo ndiyo iliweza 'kuzaa' biashara nyingine ndani ya muda mfupi.

"Niliuza sambusa kwa ajili ya mahitaji yangu madogo ya kujipatia kipato cha kula, sio kwa malengo lakini mwaka 2018 nilianza kufanya kazi hii kwa malengo ili izalishe biashara nyingine wakati huo nikiwa na mtaji wa Sh40,000," anasema Omari.

"Nilifanya hivyo na baada ya miezi saba nilitoa kiasi kidogo cha faida na kuanza kuuza maziwa ya fresh; miezi mitano baadaye nilitoa tena faida kidogo na kuanza kuuza maziwa mtindi.

"Nikiwa na mtaji wa Sh15,000 nilianza kuza maziwa fresh na baadaye kwa mtaji huo nilianza kuza maziwa mtindi huku nkinunua lita 10 pekee. "Lakini mpaka sasa biashara yangu imekuwa na nina uwezo wa kununua lita 80 za maziwa kila siku; lita 40 nagandisha na mengine nauza huku nikiwa sambusa zaidi ya 100 kwa siku, jumla na rejareja," anasema Omari.

Pia, anasema baada ya kununua maziwa hayo huyaweka katika madumu ya lita tano na kuyauza kwa Sh13,500.

Omari anasema kupitia biashara hiyo amekuwa na uhakika wa kujipatia mahitaji yake ya kila siku na kuendeleza maisha yake licha ya kukutana na changu-moto mbalimbali.

"Kuna wateja huwa sio waaminifu, anaweza kukuambia niletee maziwa Sinza lakini ukifika hayupo jambo ambalo linakupotezea muda na wala hajali lakini ndoto yangu ni siku moja kumiliki ng'ombe wangu ili niwe nakamua maziwa mwenyewe," anasema Omari.

Lita 80

Kiwango cha maziwa
anayouza Omari kila
siku

